

Hankintaohje hanketoteuttajille

Tätä ohjetta tulee soveltaa niissä hankkeissa, joille Uudenmaan liitto on myöntänyt tukea kansallista alueiden kehittämisen varoista 1.6.2022 jälkeen.

Hankinnasta aiheutuvat kustannukset ovat tukikelpoisia, jos hankintamenettelyssä on noudatettu julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annettua lakia (1397/2016). Jos hankintaan ei sovelleta mainittua lakia, tuen saaja vastaa siitä, että hankinnasta aiheutuvat kustannukset ovat kohtuullisia. Tuen saajan on rahoittajan vaatiessa osoitettava hankinnasta aiheutuneiden kustannusten kohtuullisuus. Hankintalain mukaisia hankintayksiköitä ovat kaikki ne tuen saajat, jotka ovat saaneet tukea hankinnan tekemistä varten yli puolet hankinnan arvosta.

1. Kansallisen kynnyksarvon ylittävät hankinnat

Hankintalakia sovelletaan kaikkiin kansallisen kynnyksarvon ylittäviin hankintoihin. Näistä hankinnoista on ilmoitettava valtakunnallisella julkisten hankintojen sähköisellä kanavalla (HILMA), www.hankintailmoitukset.fi.

	Kansalliset kynnyksarvot ¹ , joustavammat menettelyt (alv. 0%)	EU-kynnyksarvot ² direktiivin mukaiset menettelyt (alv. 0%)
Tavarat ja palvelut	60 000 € –	215 000 € valtio tai keskushallinto 140 000 €
Sosiaali- ja terveysala	400 000 € –	-
Rakennusurakat	150 000 € –	5 382 000 € –

Hankintalain periaatteina ovat olemassa olevien kilpailuolosuhteiden hyödyntäminen sekä tarjoajien tasapuolinen, syrjimätön kohtelu ja avoimuus. Sen soveltamisalaan kuuluvat kuntien ja muiden julkisyhteisöjen tavara-, palvelu- ja urakkahankinnat, jotka ylittävät kansalliset tai EU:n kynnyksarvot.

Säättämällä kansalliset kynnyksarvot ja jättämällä kansallisten kynnyksarvojen alittavat hankinnat hankintalainsäädännön soveltamisalan ulkopuolelle on pyritty yksinkertaistamaan hankintamenettelyä sekä vähentämään hallinnollisia kustannuksia pienissä hankinnoissa.

¹ Hankintalain (1397/2016) 25 §, huomioitu 1.1.2022 alkaen.

² Hankintalain (1397/2016) 26 §, huomioitu 1.1.2022 alkaen.

2. Pienhankinnat

Pienhankinnoilla tarkoitetaan kansallisen kynnsarvon 60 000 € alittavia hankintoja, eivätkä ne siten kuulu hankintalain piiriin. Pienhankinnoissa tuen saajan velvollisuutena on vastata siitä, että hankinnasta aiheutuvat kustannukset ovat kohtuullisia. Tuen saajan on rahoittajan vaatiessa osoitettava hankinnasta aiheutuneiden kustannusten kohtuullisuus.

Pienhankintoja tehtäessä on huomioitava hyvän hallintotavan vaatimus, joka takaa tarjoajille tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun. Hankintaa ei saa pilkkoa keinotekoisesti.

Pienhankinnoissa tulee noudattaa muun lainsäädännön velvoitteita ja hyvän hallinnon yleisiä periaatteita. **Pääsääntöisesti myös pienhankinnat tulee kilpailuttaa.**

Hankinnan arvon laskemisen perustana on koko hankintasopimuksen voimassaoloaikana tehtävien hankintojen kokonaisarvo, mukaan luettuna mahdollinen optio lisätilauksesta. Optio ei voi ylittää puolta alkuperäishankinnan kokonaisarvosta. Ennakoitua arvoa laskettaessa perusteena on käytettävä suurinta maksettavaa kokonaiskorvausta mukaan lukien mahdollinen optio.

Mitä ja miten kilpailutetaan?

Hankkeelle kohdistettavien kustannusten tulee aina olla kohtuullisia.

Hankinnan kustannuksen kohtuullisuutta arvioidaan tarjouspyynnössä ilmoitetulla tavalla. Esimerkiksi kokonaistaloudellisesti edullisin on tarjous, joka on tuen saajan kannalta hinnaltaan halvin, kustannuksiltaan edullisin tai hinta-laatusuhteeltaan paras. Palveluhankinnoissa voi kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena olla myös ainoastaan halvin hinta. Saadut tarjoukset on aina vertailtava. Tuen saajan on säilytettävä asianmukaisesti tarjouspyyntö, saadut tarjoukset ja tarjousten vertailua koskevat asiakirjat hankinnasta aiheutuvien kustannusten kohtuullisuuden osoittamiseksi.

Pääsääntöisesti tavarat, asiantuntijapalvelut ja muut palvelut kilpailutetaan. Pienhankinnoissa ei ole ilmoitusvelvollisuutta HILMAssa. Hankintayksikkö voi käyttää omia hankintaohjeitaan, mikäli ne eivät ole ristiriidassa tämän ohjeen kanssa. Hankkeen tulee toimia tiukimman ohjeistuksen mukaisesti.

Hankehakemuksessa mainittujen osatoteuttajien työ luokitellaan henkilöstökuluksi. Ainoastaan ostopalvelut on luokiteltavissa asiantuntijapalveluksi.

Pienhankintamenettelyssä tulee noudattaa alla olevia raja-arvoja ja ohjeita.

Hankinnan arvo (alv 0%)	
Alle 3 000 €	<ul style="list-style-type: none"> varmistettava, että kustannukset ovat kohtuullisia ei määrämuotoista dokumentointitapaa, mutta kustannuksen kohtuullisuus pystyttävä pyydetäessä osoittamaan
3 000 – 9 999 €	<ul style="list-style-type: none"> selvitetään tavarain tai palvelun tavanomainen hintataso selvittäminen dokumentoidaan niin, että siitä käy ilmi mistä ja milloin hintatieto on saatu voidaan käyttää myös tarjouspyyntömenettelyä
10 000 – 59 999 €	<ul style="list-style-type: none"> pyydetään tarjoukset esimerkiksi sähköpostilla vähintään kolmelta mahdolliselta tarjoajalta, tarjouspyynnössä mainitaan valintakriteerit, joiden perusteella ratkaisu tehdään tehdään hankinnasta organisaation toimintatapojen mukainen päätös, josta käy ilmi hankintamenettelyt. perustelut, ratkaisu ja hinta

Suorahankinnalla tarkoitetaan tilannetta, jossa hankintayksikkö suorittaa tilauksen ilman tarjouspyyntöä tai tekee hankintapäätöksen tarjouskilpailua järjestämättä vain yhdeltä toimittajalta pyydetyn tarjouksen perusteella. Suorahankintapäätös perusteluineen tehdään kirjallisena. Hankkeiden pienhankinnoissa suorahankinta on mahdollista tehdä esimerkiksi, jos³

- Hankintamenettelyssä ei ole saatu lainkaan tarjouksia, tai tarjoukset eivät vastaa tarjouspyyntöä. Tarjouspyynnön ehtoja ei saa oleellisesti muuttaa.
- Kyseeseen tulee tekninen, taiteellinen, yksinoikeuden suojelemiseen liittyvä syy kuten poikkeuksellinen uusi tekninen ratkaisu, tietty käsityötaito, mahdollisen toimittajan liikesalaisuuden paljastuminen hankintailmoituksen julkaisemisen yhteydessä. Hankintayksikön tulee pystyä osoittamaan, ettei vastaavaa tuotetta tai palvelua ole olemassa, jolla sama lopputulos voidaan saavuttaa
- Tutkimus/kokeilu/tuotekehitys (ei-kaupallinen)
Edellytyksenä on, ettei kysymyksessä ole tavaran massatuotanto kaupallisessa tarkoituksessa, vaan esimerkiksi kehitysprojekti, jossa tavaraa valmistetaan yksittäiskappaleita.
- Lisätilaukset (uuden hankinnan oltava teknisesti yhteensopiva aikaisemman kanssa, muutoksesta kohtuuton haitta)

Jos hankkeessa on tarve suorittaa suorahankinta, suosittelemme olemaan ennen hankinnan toteutusta yhteydessä rahoittajaan.

Puitesopimusten hyödyntäminen

Mikäli hankintayksiköllä on asiallisesti kilpailutettu voimassaoleva puitesopimus ja hankintasopimuksessa on maininta myös hankkeiden kuulumisesta sen piiriin, voivat hankkeet hyödyntää tätä sopimusta ilman erillistä kilpailutusta sopimuksessa määriteltyyn enimmäismäärään asti. **Hankintayksikön tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei puitesopimuksen puitteissa suoriteta hankintoja, jotka eivät luonteeltaan ole sen mukaisia.**

³ Kohdat ovat poimintoja hankintalain (1397/2016) 40 § pykälästä.